

БЕЗПЕЧНІ ЗА ВИБОРОМ

НА ДОРОЗІ «ТАК» ТА «НІ»
3-4-5 років

progetto promosso da

con il patrocinio di

Ministero dell'Istruzione e del Merito
Ufficio Scolastico Regionale per il Piemonte
Ufficio VI - Ambito territoriale di Cuneo

in collaborazione con

ЗМІСТ

Діти, трафік, стійка мобільність

Звичайний дорожній маршрут

Діти та сприйняття небезпеки в міському русі

Щоденні враження для дитини-пішохода в супроводі

Поведінка дорослих

Орієнтація на стійку мобільність

Діти, трафік, стійка мобільність

Повсякденне життя кожного з нас, від великих міст і до маленьких містечок, наповнене подорожами, перетинаючи міський простір або рухаючись позаміським простором, щоб дістатися до школи, роботи або повернутися додому. Рутини, що складається з важливих правил безпечного пересування, а також звички та дрібна необережність, можуть змусити нас забути про важливість розсудливості та цих правил.

Il progetto “Sicuri per scelta. Muoversi. Con intelligenza” Проект «Безпечні за вибором. Рухатися. З розумом» – це ініціатива, присвячена освіті з питань безпеки дорожнього руху та сталої мобільності, що ставить перед собою такі цілі: підвищувати обізнаність усіх учасників дорожнього руху щодо дотримання правил, сприяти правильному сприйняттю ризику, керівництво до екологічного вибору.

Ця брошура стосується деяких правил поведінки на дорозі для забезпечення безпеки дітей трьох, чотирьох та п'яти років.

Через розповіді друзів Їжаків ми розглядаємо, зокрема, дії супроводжуваного пішохода на звичних маршрутах, наприклад, дім-школа-дім.

Звичний маршрут дороги

Для кожної дитини шлях від дому до школи з'єднує два місця, які є емоційно значущими. Як правило, дорослі приділяють багато уваги тому, щоб середовище, в якому діти проводять багато часу, було комфортним і безпечним, але вони, як правило, надають меншого значення прогресуючій автономії дитини на вулиці. Подібно до того, як дім і школа є «середовищем», так і вулиця, тротуар, сходишки та пандуси, пішохідний перехід, знаки, світлофори, перехрестя, мости, будівлі, транспортні засоби, люди, будь-які тварини (домашні або дикі), громадські парки та будь-які інші елементи, які складають місто чи село є «життєвим середовищем».

Дістатися до школи на машині, пішки, велосипеді чи шкільному автобусі дозволяє дитині познайомитися з елементами цього «оточення для кожного», з яким вона повинна мати відносини.

Щоденна дорога дім- школа-дім може бути можливістю отримати важливе навчання її особистої безпеки і дорослий може ефективно супроводжувати ці процеси.

Діти та сприйняття небезпеки в міському русі

Перш за все, важливо пам'ятати, що дитину не можна порівнювати з маленькою дорослою людиною: її спосіб бачення, пізнання та навчання дуже відрізняється від наших методів. Крім того, дорожнє середовище сповнене символів для розшифровки, які не відразу можна зрозуміти.

Як ми можемо гарантувати, що вони стануть джерелом орієнтації та безпеки, а не породжуватимуть відчуття неадекватності та, як наслідок, відкидання через те, що вони заплутають?

Велика складність міського руху спочатку викликає у дитини здивування, а потім труднощі в інтерпретації, з невизначеністю, яка може викликати реакції страху або, навпаки, занадто багато чванства.

Ці реакції зумовлені тим, як дитина сприймає дорожнє середовище:

- її зріст впливає на її поле зору, яке все ще є вузьким;
- розуміння складних шумів та їх локалізація ще визрівають;
- деякі просторові концепції важко спроектувати на предмети та простір, наприклад, як призначити лівий і правий вихід транспортних засобів на пішохідному переході;
- дорожній рух являє собою велику кількість одночасних перцептивних стимулів, але знижена здатність дитини до концентрації мало допомагає їй сприймати дорогу в цілому;
- моторика дитини ще закріплюється: дитина, наприклад, все ще може спіткнутися;
- здатність виявляти різницю між нерухомим і рухомих транспортним засобом ще не стабілізована.

Це фактори, які впливають на оцінку швидкості транспортного засобу, що наближається: на міських дорогах люди рухаються з різною швидкістю і дітям важко зрозуміти, що відбувається навколо.

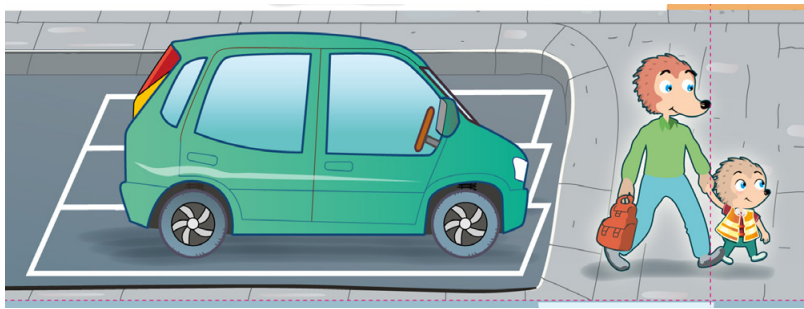
Крім того, дитина схильна діяти спонтанно, не замислюючись про наслідки: її спонтанні реакції можуть бути непередбачуваними і являти собою мимовільне джерело небезпеки як для неї самої, так і для оточуючих, наприклад, вона може чимось зацікавитися і раптово кинеться бігти.

В сім'ї та в школі діти опиняються в захищеній ситуації, і, навіть якщо вони вивчають список правильних моделей поведінки, справжня складність полягає в тому, щоб вони могли застосовувати їх у контексті дорожнього руху, в якому поведінка розігрується: транспортні засоби, що рухаються, можуть викликати у дитини відчуття дезорієнтації.

Якщо відстань між домом і школою дозволяє, було б дуже корисно супроводжувати дитину пішки, з низки важливих причин. Ми перелічимо деякі з них:

- завдяки досвіду прогулянок у міському русі та завдяки діалогу з орієнтованими дорослими дитина поступово вчиться розпізнавати небезпеки, поки не усвідомить їх, а згодом, дорослішаючи, правильно їх оцінювати, поки не набуде здатності передбачити і уникати їх. Розпізнати та оцінити небезпеку у відомому середовищі легше, ніж мати справу з нею в новій та раптовій ситуації;
- поступово дитина починає усвідомлювати відстані та час подорожі;
- прогулянки з дому до школи стають щоденними фізичними вправами на свіжому повітрі, які корисні для дітей, покращують їх рухову працездатність, допомагають зняти напругу, тренують здатність зосереджуватися;
- проходження маршруту сприяє зменшенню кількості автомобілів поблизу школи, а також підвищує безпеку маленьких пішоходів.

Щоденні враження дитини-пішохода в супроводі

Проїзд одним і тим же відрізком дороги щодня в один і той же час стає можливістю навчитися природним і конкретним способом розпізнавати деякі повторювані небезпеки та розуміти значення основних правил поведінки. Особливо, якщо цей відрізок дороги проходити пішки.

На відомому маршруті можна вказати дитині найнебезпечніші місця для пішоходів, використовуючи прості пояснення, щоб пояснити причини та продемонструвати найбільш обережну поведінку на цій ділянці. Повторюючи правильну поведінку та наслідуючи позитивний приклад дорослих, діти поступово набувають **досвіду**, необхідного для самостійного та безпечного пересування, ознайомлення з дорожнім середовищем. Буває так, що дитина впаде від різкого руху (пішки, на велосипеді, вийшовши з машини): скільки всього можна навчитися із збитого коліна! З терпінням шукається баланс між захистом членів сім'ї та необхідністю самостійно досліджувати навколишнє середовище.

Але будьте уважні до власної поведінки: іноді, поспішаючи, дорослий пішохід, який супроводжує дитину, намагається її «тягнути», можливо, переходить пішки на червоне світло, можливо, розмовляє по мобільному на переході, відволікаючись від контексту і втрачає повний контроль над діями дитини.

Поведінка дорослих

Дитина вже в дуже маленькому віці починає формувати власний особистий досвід поводження з небезпекою на дорозі, і завдання дорослого – заспокоїти її, продовжуючи стежити за її безпекою.

Деякі заходи допомагають дитині адаптуватися до вуличного середовища, наприклад, виходити з дому рано, щоб уникнути хвилювань про пізній прихід; крім того, пішки чи на машині з нею добре поговорити.

Ми не завжди це помічаємо, але діти спостерігають за нами: щоб вони звикли поважати знаки, **приклад дорослого** вартіший будь-якого уроку, навіть коли дорослий пішохід вказує на неправильну поведінку водія, який не дотримується знаків зупинки перед пішохідним переходом.

Якщо потрібно, можна простими словами пояснити можливі наслідки неправильної поведінки, але краще зосередитися на позитивних проявах і похвалити дитину, коли вона поводить належним чином.

Зверніть також увагу на догляд за одягом дитини-пішохода: погано зав'язане взуття, шарф на вітрі, куртка, яка не відповідає температурі певного періоду, можуть затрудняти рухи та створювати дискомфорт, відволікати увагу від зовнішнього середовища.

Прогулянка вулицею – це вимоглива дія, яка вимагає зосередженості та готовності до самозахисту. Іноді

дитина важко відокремлюється від дорогого їй предмету, але ще одним потенційним фактором відволікання може бути прогулянка в русі, тримаючи в руках улюблену іграшку.

Навіть у таких ситуаціях саме дорослий може спрямувати дитину на саморегуляцію її поведінки.

Основне правило дорожнього руху: **бачити і бути поміченим**. Що це означає?

Для нас, дорослих водіїв, це означає бути особливо уважними, коли ми зустрічаємо вразливу людину, а також пам'ятати, що погано припаркований автомобіль може закрити огляд для переходу дороги або перешкоджати проїзду по тротуару.

Під час водіння вночі ми зосереджуємося переважно на освітлених об'єктах: пам'ятайте, що пішохода в темному одязі та без світловідбиваючих елементів видно на відстані приблизно 25 метрів, а в світлому одязі підвищеної видимості його видно з відстані приблизно 140 метрів.

Для дітей, які є пішоходами, це означає навчитися бути помітними в дорожньому русі, завжди, особливо в дні поганої погоди, наприклад, одягнувши добре помітний жилет і світлий одяг, або додавши світловідбиваючий елемент на рюкзак, шапку, або взуття. Навіть проблісковий ліхтар, доданий до рюкзака, може бути оцінений дитиною: але на практиці він не замінює світловідбиваючий елемент, оскільки не випромінює достатньо світла для безпеки на дорозі.

Орієнтація на стійку мобільність

В ігровій формі разом з дитиною під час будь-якого руху міською вулицею корисно, наприклад, спостерігати за різними способами пересування в місті, містечку чи селі та оцінювати їх позитивні та негативні характеристики. При цьому слід пам'ятати, що в цьому віці дітей вражають помітні сторони предметів (наприклад розмір автобуса) і концентрують свою увагу на кожному об'єкті по черзі, оскільки вони ще розвивають вміння порівнювати.

По-перше, добре досліджувати кожен елемент дорожнього середовища окремо, розглядаючи його з усіх точок зору (зір, слух, нюх, а для деяких елементів навіть дотик). Цей навик (так званий розрізненням) може здатися дуже простим, але він є основою для подальшого розвитку і має бути набутий досконало, щоб змогти негайно його застосувати.

Для тих, хто живе за межами міста, важко скоротити використання автомобіля для супроводу дитини до школи; проте можна створити ситуації, щоб дитина відчула себе пішоходом у супроводі, наприклад, паркуючись на певній відстані від будівлі школи. У деяких місцях, наприклад у невеликих селах, діти граються у дворі чи на приватних дорогах з невеликим трафіком, тож малюк може вільно бігати, крутити педалі, гратися: щоразу, коли ви йдете в центр чи в місто, було б гарною ідеєю допомогти дітям розрізняти приватні та громадські місця, оскільки вони можуть зіткнутися з небезпеками, які їм ще мало відомі.

Ось кілька прикладів спостережень на дорозі:

на вулиці: кожному є де рухатися, з повагою до інших.

